

1. מר סלאמה סלימאן עודה אבו תקפה
 2. גב' ורדה אברהמים מחמד אבו תקפה
- על ידי ב"כ עוה"ד מיכל לופט ואח' מ"גישה – מרכז לשמירה על הזכות לנוע"
רח' הרכבת 42
תל אביב, 6777008
טלפון: 03-6244120; פקס': 03-6244130

העותרת

נ ג ד

1. מפקד פיקוד דרום – אלוף אייל זמיר
 2. שר הביטחון
- ע"י פרקליטות המדינה,
משרד המשפטים, ירושלים
טלפון: 02-6466590; פקס': 02-6467011

המשיבים

תגובה מטעם המשיבים

1. בהתאם להחלטת בית המשפט הנכבד (כב' הנשיאה מ' נאור), מיום 17.12.15, המשיבים מתכבדים להגיש את תגובתם לעתירה, כדלקמן.

כללי

2. עניינה של העתירה בסירובו של מת"ק עזה – בהתאם לסמכות שהואצלה לו על-ידי המשיב 1 על-פי סעיף 24 לחוק יישום תוכנית ההתנתקות, תשס"ה-2005 (להלן: חוק יישום תכנית ההתנתקות) – לאפשר לעותר 1, אזרח ישראלי, ללוות את אשתו (העותרת 2) לרצועת עזה, לביקור אימה אשר חלתה.
- נבקש לעדכן בפתח הדברים, כי על-פי הנמסר מב"כ העותרים ולמרבה הצער, אמא של העותרת נפטרה במהלך יום ראשון האחרון. עוד נבקש לעדכן, כי העותרת 2 נכנסה לרצועת עזה, בהתאם להיתר שקיבלה, כבר במהלך יום רביעי האחרון, ה-16.12.15.
3. יוצא, אפוא, כי הדיון בעתירה מתמקד כעת בהחלטה שלא להתיר את כניסת בן-זוגה של העותרת, שעה שזו מצויה כבר החל מיום רביעי האחרון בשטח הרצועה.
4. נקדים ונטען, כי בקשתו של העותר סורבה נוכח הנסיבות הביטחוניות השוררות כרגע ברצועת עזה, והחמרה שחלה לאתרונה בסיכונים הביטחוניים הנשקפים מיציאת ישראלים אל שטח הרצועה. החמרה זו שחלה לאתרונה בסיכונים הביטחוניים הביאה את גורמי הביטחון לכלל החלטה כי יש לצמצם את מספר ההיתרים הניתנים ליציאת ישראלים לרצועת עזה, למעט מקרים פרטניים ובנסיבות חריגות, ייחודיות ודחופות בלבד.

5. הילוך הדיון יהיה כדלקמן. תחילה, נעמוד על המסגרת המשפטית הכללית החולשת על שאלת כניסתם של ישראלים לרצועת עזה. בהמשך, נעמוד על ההחלטה העדכנית בדבר צמצום מספר ההיתרים הניתנים לישראלים לשם כניסה לשטחי הרצועה. לבסוף, ועל יסוד שני הנדבכים הקודמים, נפנה לתיאור ההחלטה הפרטנית שהתקבלה בעניינם של העותרים.

המסגרת המשפטית החולשת על העתירה

6. נקודת המוצא המשפטית היא כי לאף ישראלי אין זכות להיכנס לשטח רצועת עזה, וכי כניסתם של ישראלים לשטח רצועת עזה אסורה, אלא אם קיבלו היתר מיוחד לעשות כן.
7. מאז מלחמת ששת הימים ועד לחודש אוקטובר 2000 עמד בתוקפו היתר כניסה כללי לישראלים לשטח רצועת עזה, שטח שהוכרז כ"שטח סגור" עוד בשנת 1967. בחודש אוקטובר 2000, לאחר פרוץ אירועי "גאות ושפל" ("האינתיפאדה השנייה"), הכריז מפקד כוחות צה"ל באזור על שטחי המועצה הפלסטינית ברצועת עזה כאסורים לכניסת ישראלים, אלא אם קיבלו היתר מיוחד לעשות כן.
8. על-פי ההלכה הפסוקה, לא הייתה לישראלים זכות כניסה לרצועת עזה, שכן השטח הוכרז כ"שטח סגור", וחופש התנועה של ישראלים אינו כולל את הזכות להיכנס לשטח שהוכרז כ"שטח סגור". לעניין זה, ראו סעיף 12 בפסק דינו של כב' הנשיא ברק בבג"ץ 9293/01 ברקה נ' שר הביטחון פ"ד נו(2) 509 (2002) (להלן – פרשת ברקה)).
9. הממשל הצבאי ברצועת עזה הסתיים ביום 12.9.05, ועימו בטלה וחלפה מהעולם תחיקת הביטחון ברצועת עזה. בהתאם לכך, כיום אסורה כניסתם של ישראלים לשטח רצועת עזה מכוח הוראתו של סעיף 24(א) לחוק יישום תכנית ההתנתקות, הקובעת:

"החל ביום הפינוי של שטח מפונה, לא ייכנס ישראלי לאותו שטח, ולא ישהה בו, אלא בהיתר שייתן לו המפקד ובהתאם לתנאי ההיתר"

יוער, שבסעיף 1 בצו יישום תכנית ההתנתקות (חבל עזה), התשס"ה-2005, שהוצא מכוח הוראת סעיף 22 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, נקבע כי "השטח המפונה הוא כל רצועת עזה", ובסעיף 2 בצו נקבע, כי "יום הפינוי" הינו 15.8.05. עוד נוסף, כי בסעיף 2 לחוק יישום תכנית ההתנתקות נקבע, לעניין חבל עזה, כי "המפקד" הוא אלוף פיקוד הדרום (כיום - מפקד פיקוד הדרום), וכן מי שהוסמך על-ידו.

10. לפיכך, עד ליום הפינוי לפי חוק יישום תכנית ההתנתקות, כניסתם של ישראלים לשטחי רצועת עזה הוגבלה מכוח תחיקת הביטחון; ואילו לאחריו הכניסה אסורה – למעט אם ניתן היתר לכך מטעם "המפקד" – מכוח הוראת חוק מפורשת שחוקקה הכנסת.

מדיניות המשיבים עד לשנת 2007

11. על-פי המדיניות העקבית שנהגה בתקופה שקדמה להתנתקות מרצועת עזה, והמדובר, כאמור, בתקופה של מספר שנים בטרם בוצעה תוכנית ההתנתקות, ככלל, כניסתם של ישראלים לשטחי רצועת עזה לא הותרה, וזאת בשל טעמי ביטחון מובהקים. לעניין זה, המשיבים יפנו לפירוט המופיע בפסק הדין בפרשת ברקה.

12. על-פי הפסיקה, השיקול הביטחוני הינו שיקול רלוונטי ומרכזי בנוגע להתרת כניסתם של ישראלים לתחום המועצה הפלסטינית ברצועת עזה. כך היה לפני יישום תכנית ההתנתקות (ראו פרשת ברקה); וכך אף לאחריה – ראו בג"ץ 6339/07 גזאווי נ' אלוף פיקוד הדרום (פורסם באר"ש, מיום 29.7.07).

13. עוד נוסף, שעל-פי המדיניות שנקבעה לאחר תחילת אירועי "גאות ושפל"; לאור הרצון להתחשב במידת האפשר ברצונם של ישראלים לבקר את קרובי משפחתם ברצועת עזה; איפשרו המשיבים, בכפוף להיעדר מניעה ביטחונית פרטנית, את כניסתם לשטח הרצועה של ישראלים, שביקשו לבקר קרובי משפחה מדרגה ראשונה בשל קיומו של צורך הומניטארי חריג (חתונה, אירוסין, מחלה קשה שיש בה חשש לחיי החולה, הלוויה וכדומה).

בנוסף התירו המשיבים, בהעדר מניעה ביטחונית פרטנית, את כניסתם לרצועת עזה של ישראלים הנשואים לאדם המתגורר בעזה. כמו כן, המשיבים התירו לישראלים, בהעדר מניעה ביטחונית פרטנית, להיכנס לשטח רצועת עזה לשם ביקור קרובי משפחה מדרגה ראשונה עימם לא נפגשו בשנה האחרונה, ובלבד שהבקשה הוגשה במהלך אחד מהחגים – עיד אל-אדחה, עיד אל-פיטר (למוסלמים), חג המולד או חג הפסחא (לנוצרים).

עוד יצוין, כי ישראלים שלהם ניתן היתר ביקור ברצועת עזה היו רשאים לצרף כנלווים אף את קרובי משפחתם מקירבה ראשונה, שגילם אינו עולה על 18 שנים.

14. גם לאחר יישום תכנית ההתנתקות לא שינה מפקד פיקוד הדרום באופן מהותי את מדיניות מתן ההיתרים לכניסתם של ישראלים לתחום רצועת עזה, בשל קיומם של טעמים הומניטאריים חריגים, כפי שפורטה לעיל, והכל בכפוף לשיקולים הביטחוניים המשתנים מעת לעת.

15. בשל המצב הביטחוני המיוחד מאז השתלטות החמאס על רצועת עזה בקיץ 2007, השתלטות שכידוע יש לה גם היבטים מדיניים, חל שינוי מהותי במדיניות ישראל בכל הנוגע לתנועת אנשים בין ישראל ורצועת עזה.

ביום 19.9.07 קיבלה ועדת השרים לענייני ביטחון לאומי את החלטה ב/34, בה הגדירה את רצועת עזה כ"יישות טרור" העוינת את מדינת ישראל, והנחתה את מערכת הביטחון, בין היתר, לצמצם תנועת אנשים בין שטח ישראל לרצועה, כמתחייב מן הסיטואציה הביטחונית הקשה (ר' לעניין זה פסק הדין בבג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה (פורסם באר"ש, 30.1.08). מדיניות זו המשיכה גם לאחר מבצע "עופרת יצוקה", מבצע "עמוד ענן" ומבצע "צוק איתן" שהתרחש לפני כשנה בלבד, ואף ביתר שאת.

כך, למשל, התנועה דרך מעבר ארז הוגבלה, ככלל, למקרים הומניטאריים, ובהם בעיקר מקרים רפואיים דחופים, מצילי חיים, מעבר עובדי ארגונים בינלאומיים מוכרים, מעבר בני זוג ישראלים מ"משפחות חצויות" (כשבן הזוג השני מתגורר ברצועה) ומעבר סוחרים. כל זאת, בכפוף לשיקול דעתה של מדינת ישראל, אשר כאמור לא מוטלת עליה כל חובה בעניין זה.

16. נשוב ונזכיר: רצועת עזה נשלטת על-ידי ארגון טרור, הוכרזה כשטח עויין, ואין כל חובה המוטלת על המדינה לאפשר לאזרחיה להיכנס אליה. כידוע, ברצועת עזה פועלים ארגוני טרור רבים, אשר עושים כל שביכולתם על מנת לפגוע במדינת ישראל ובאזרחיה. יש לציין, כי אמנם חמאס הוא הגורם אשר שולט ברצועת עזה ומנהל בפועל את היבטי החיים של תושבי רצועת עזה. עם זאת, ניתן להיווכח כי ארגוני טרור נוספים הפועלים ברצועה אינם סרים בהכרח באופן מלא למרותו, ופועלים אף הם לביצוע פעולות טרור, ובהן שיגור רקטות לעבר מדינת ישראל, באופן המהווה סכנה ביטחונית.

17. הנה כי כן, היתרי כניסה לשטח רצועת עזה ניתנים לאזרחים ולתושבים ישראלים במשורה ובמקרים חריגים בלבד, בהם נמצאת הצדקה מיוחדת לכך.

18. כחלק מהליך שוטף של בחינת מדיניות הפעלת המעברים לרצועת עזה נערכת הערכת מצב ביטחונית עיתית, על-מנת לבחון את כלל העניינים הנוגעים למעבר בין רצועת עזה לישראל.

19. כפי שפירטו המשיבים בעבר, עמדת גורמי הביטחון הינה, כי כניסת ישראלים לרצועת עזה, ומעבר של ישראלים בין רצועת עזה לבין ישראל, יוצרים סיכונים ביטחוניים משמעותיים, בשני היבטים עיקריים:

ראשית, השתלטות החמאס על רצועת עזה מגבירה מאד את החשש לחטיפת ישראלים לשם מיקוח, זאת בנוסף לכך שפועלים ברצועת עזה ארגוני טרור רבים נוספים. למותר לציין, כי לחטיפה של אזרחי ישראל ברצועה עלולות להיות השלכות קשות ביותר, הן במישור האישי, הן במישור הביטחון הלאומי, כפי שניתן ללמוד גם מניסיון העבר, הרחוק והקרוב, והדברים ברורים. אך נזכיר כי ישנם שני אזרחים ישראליים, אשר יתכן שמוחזקים בעת הנוכחית בידי ארגוני הטרור ברצועה.

שנית, קיים חשש ממשי לכך שישעשו ניסיונות לגייס אזרחים ותושבים ישראלים לארגוני הטרור השונים, בין באופן מודע, ובין במרמה או באיומים. הדברים מקבלים משנה תוקף על רקע המצב הביטחוני השורר כיום, בייחוד על רקע המוטיבציה של ארגוני הטרור לפגוע בישראל ועל רקע ההערכה המודיעינית בדבר קיום מוטיבציה גבוהה מצד ארגוני הטרור הפלסטיניים להוציא אל הפועל פיגועי טרור קשים בישראל, תוך שאינם מהססים לעשות שימוש לשם כך גם בתנועת אנשים אל רצועת עזה וממנה במקרים הומניטאריים.

20. עמדת המשיבים הוצגה בפני בית משפט נכבד זה בעבר, ובית המשפט הנכבד לא מצא עילה להתערב בה, כאמור בפסק דינו בבג"ץ 7235/09 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פיקוד הדרום (פורסם באר"ש, מיום 16.9.09) (להלן: "עניין המוקד להגנת הפרט"):

1. ענינה של עתירה זו באיסור על כניסתם של ישראלים לרצועת עזה, לצורך ביקור קרובי-משפחתם בחג המוסלמי עיד אלפטר, שיחול בעוד ימים אחדים. העותרים מלינים על שהמשיבים אינם מכבדים את הבטחתם משכבר לאפשר ביקורים מעין אלה, ומטעימים כי הדבר מוביל לקריעת אנשים, לרבות קרובים מדרגה ראשונה, ממשפחותיהם.

2. האיסור על ביקורי ישראלים בעזה אינו חדש עמנו. הוא שואב את כוחו מן הצו שהוציא תחת ידו משיב 1, אלוף פיקוד הדרום, על-פי סמכותו שבסעיף 24 לחוק יישום תכנית ההתנתקות, התשס"ה-2005. יסודו ביחסי העוינות השוררים בין מדינת ישראל לבין הישות הפלסטינית ברצועת עזה, ובסיכון הנשקף מפני התרתו של מעבר ישראלים אל הרצועה וממנה, דרך תשתית מעברים שהיא כשלעצמה יעד מועדף לפעולות טרור.

3. בעתירות שהונחו לפתחו בעבר, קבע בית-משפט זה כי לא קמה עילה להתערב בצו האלוף, כל עוד עומדת המציאות הביטחונית בעינה (בג"ץ 6339/07 גזאוי נ' אלוף פיקוד דרום (לא פורסם, 29.7.07); בג"ץ 8250/07 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פיקוד הדרום (לא פורסם, 10.10.07)).

ממסקנה זו אין מקום לשנות אף במקרה דנן. אין לכתד כי איסור על ביקורי קרובים, המקיף ביסודו של דבר בעיקר את אזרחי ישראל הערבים, גורע מזכויות מוגנות ופגיעתו קשה. עם זאת, בהתחשב בסכנות הממשיות אשר טמונות בהתרת הביקורים, וכן נוכח העובדה שהמשיבים בוחנים את מדיניותם מעת לעת, איננו סבורים כי פגיעה זו עולה במידתה על הגדרש.

בצורך להתאים את המדיניות למציאות הקיימת מצוי גם מענה לטענת העותרים, כי ניתנה להם הבטחה שלטונית (שלהשקפתנו, כלל לא ניתנה) – הכובלת, לשיטתם, את המשיבים, לאפשר את הביקורים.

4. מטעם זה החלטנו לדחות את העתירה, ואנו עושים כן בלא צו להוצאות

כעולה מפסק הדין בעניין המוקד להגנת הפרט, המשיבים הודיעו כי המדיניות הנוגעת לביקור של ישראלים ברצועה תמשיך ותיבחן מעת לעת, וזאת בהתאם למצב ולהערכות הביטחוניות כפי שתתבררנה מעת לעת.

21. לאחר זמן מה, הוגשה העתירה בבג"ץ 5649/12 חמדאן נ' אלוף פיקוד דרום (פורסם באר"ש, מיום 16.8.12) (להלן: "עניין חמדאן"), וגם שם הורה בית המשפט הנכבד על דחיית העתירה בהיעדר עילה להתערבות במדיניות המשיבים:

1. "בעתירה זו מבקשים העותרים כי יותר לכל תושבי המדינה ואזרחיה המעוניינים בכך לבקר בלוויית בני משפחתם אצל קרובי משפחתם המתגוררים בשטחי רצועת עזה בחג המוסלמי אל-פיטר הקרוב. לחילופין מתבקש בית המשפט לאפשר לעותרים 1-6 לצאת כאמור לרצועת עזה, ולחלופי חילופין מבקשים העותרים כי יתאפשר ביקור כאמור, אם לא בחג הקרוב – במועד חלופי. העותרים עומדים בעתירתם על כך שמזה חמש שנים, מאז שנת 2007, מונעים המשיבים כליל מאזרחי ישראל ותושביה לבקר את קרוביהם ברצועת עזה ואינם מאפשרים גם ביקורים בחגים. העותרים עומדים בהרחבה בעתירתם על ההיסטוריה, לרבות ההיסטוריה המשפטית, של סוגיית ביקורי הקרובים ברצועת עזה. העותרים מדגימים, באמצעות סיפוריהם האישיים הנוגעים ללב של כל אחד ואחד מהם, את הנתק הקשה בין בני אותה משפחה. מדובר, לדבריהם, בהטלת חורבן על מאות משפחות וגדיעת חייהם המשפחתיים.

2. המשיבים מוסרים בתגובותיהם כי, כפי שכבר הודע לבית המשפט בעבר, מפקד פיקוד הדרום החליט כי אין מקום לעת הזו לאפשר כניסת ישראלים לרצועת עזה, פרט לחריגים הומניטאריים מיוחדים. זאת, בשל טעמים ביטחוניים מובהקים הקשורים למצב הביטחוני-מדיני המיוחד השורר כיום ברצועת עזה. לטענת המשיבים אין עילה שבית המשפט יתערב בהחלטה זו. המשיבים עומדים על כך שרצועת עזה נשלטת על ידי ארגון טרור: פועלים בה לדבריהם ארגוני טרור רבים אשר עושים כל שביכולתם לפגוע בישראל ובאזרחיה. לא רק ארגון החמאס אחראי להתנהלות ברצועה; ארגונים שונים הפועלים ברצועה, שאינם סרים בהכרח באורח מלא למרותו של ארגון החמאס, פועלים גם כן לביצוע פעולות טרור. בכללן של פעולות אלו אף יש ניסיונות לחטוף ישראלים ולפגוע בהם, וניסיונות לגייס את תושבי ישראל. המשיבים מקיימים הערכת מצב ביטחונית עיתית, והם מבהירים כי כך יעשו גם בעתיד. מכל מקום, לעת הזו כניסת ישראלים לרצועת עזה ומעבר של ישראלים בין רצועת עזה לבין ישראל יוצרים סיכונים ביטחוניים.

3. צר לנו על הפרידה המתמשכת בין העותרים וקרוביהם, אך גם לעת הזו לא ראינו אפשרות לסייע להם. אכן, חלף זמן מאז הונחה לאחרונה הסוגיה לפתחנו (ראו: בג"ץ 7235/09 המוקד להגנת הפרט נ' אלוף פיקוד הדרום (טרם פורסם, 16.9.2009)). הזמן חלף, אך המצב הביטחוני לא הוטב. לא נותר לנו אלא לחזור על דברים שנאמרו בעבר: בהתחשב בסכנות הממשיות הטמונות בהתרת הביקורים, ונוכח העובדה שהמשיבים בוחנים את מדיניותם מעת לעת – אין מקום להתערבותנו.

4. אכן, קרוביהם של העותרים נמצאים במרחק נסיעה קצר מכאן. כמעט – הושט היד וגע במ. ואולם מרחק הנסיעה הקצר נראה רחוק כמו מסע אל מעבר להרדי חושך. הכאב הוא מובן ונוגע ללבנו, אך לא נוכל לסייע לעותרים."

22. מן המקובץ לעיל עולה בבירור, כי השיקול הביטחוני הינו שיקול מרכזי לקביעת מדיניותה של מדינת ישראל באשר ליציאת ישראלים לרצועת עזה; וכי שיקול זה טעון בחינה והערכה מעת לעת. לעמדת המשיבים, הסיכון הביטחוני **התגבר** בעת האחרונה, באופן המצדיק צמצום מסוים בקריטריונים שהיו נהוגים ערב החמרה זו. על כן, נרחיב להלן.

המדיניות הנוכחית והצמצום בתנועת ישראלים לרצועת עזה

23. עד לאחרונה, מדיניותה של מדינת ישראל באשר ליציאת ישראלים הייתה כמפורט במסמך "מדיניות תנועת אנשים בין מדינת ישראל לרצועת עזה" (להלן "מסמך המדיניות", פורסם לראשונה בשנת 2011).

צילום מסמך המדיניות צורף לעתירה וסומן נספח 6/ע.

24. כאמור לעיל, מדובר ביציאת ישראלים לרצועת עזה במקרים הומניטאריים וחריגים בלבד, והם – ביקור קרוב משפחה מקרבה ראשונה החולה במחלה קשה; השתתפות בהלוויה או חתונה של קרוב משפחה מקרבה ראשונה; וכן "משפחות חצויות". עוד נקבע במסמך המדיניות כי ביחס לאלו אשר הותרה יציאתם במסגרת הקריטריונים האמורים, אזי תותר גם יציאת הנלווים להם – בני-זוגם, וילדיהם עד גיל 18.

25. בעת האחרונה, ובעקבות פעילויות ארגוני הטרור ברצועת עזה, ישנה **התגברות בסיכון** הנשקף כתוצאה מיציאתם של ישראלים לרצועת עזה.

בהתאם לכך, ביום 23.7.15, ונוכח המצב הביטחוני ברצועת עזה והתגברות הסיכון הנשקף מיציאת ישראלים לרצועת עזה, הורה מפקד פיקוד הדרום על צמצום יציאת ישראלים לרצועת עזה באופן זמני, פרט למקרים פרטניים ובנסיבות חריגות ייחודיות ודחופות בלבד. כל זאת, כאמור לעיל, בעקבות החשש המוגבר כאמור מיציאתם של ישראלים לרצועת עזה – חשש לסיכון חייהם ושלומם, המצטרף לסיכון הטמון בניצול יציאתם של ישראלים לרצועת עזה לצורכיהם של ארגוני הטרור.

26. הנחיה זו של מפקד פיקוד הדרום מיושמת כל העת בהתבסס על מידע מודיעיני עדכני שמתקבל מעת לעת. מטבע הדברים, ככל שתוכן המידע המודיעיני משתנה, כך משתנה גם יישום ההנחיה, תוך מתן משקל הן לביטחונם של אזרחי ישראל מן הצד האחד, והן לרצונותיהם של ישראלים מסוימים לצאת לרצועת עזה מטעמים שונים.

27. בהתאם ליישומה המשתנה והדינאמי של ההנחיה, ובשים לב למציאות הדינאמית שהיא חלק מטבעה של הידרדרות בנסיבות ביטחוניות כלליות, התקבלה לאחרונה אצל מתאם פעולות הממשלה בשטחים המלצה של שירות הביטחון הכללי, אשר בבסיסה מידע קונקרטי בהקשר זה. לאורו של המידע הביטחוני העדכני האמור, החליטו הרשויות הרלוונטיות לפעול לאורו של מידע זה. החלטה זו היא שהובילה לקבלת ההחלטה גם בעניינו של העותר.

מטבע הדברים, לא ניתן לחשוף המלצה זו. אם ימצא זאת בית המשפט הנכבד לנכון, ובכפוף להסכמת העותרים, המשיבים יציגו בפני בית המשפט הנכבד את המידע שעמד בבסיס ההמלצה, בדלתיים סגורות ובמעמד צד אחד בלבד.

28. כאן המקום להדגיש, כי בניגוד לתמונה המצטיירת מן העתירה, אין הנחיית מפקד פיקוד הדרום מובילה להפסקה מוחלטת וגורפת של תנועת ישראלים לרצועת עזה. עדיין, במקרים חריגים וקיצוניים ובשים לב לשיקולים הומניטאריים חשובים, מתאפשרת יציאתם של ישראלים לרצועת עזה.

ולראיה – כך הוחלט בעניינה של העותרת דכאן, אשר למרות המידע הקונקרטי המצביע על התגברותו של הסיכון הכללי הנשקף לישראלים ברצועת עזה; הוחלט כי מחלתה הקשה של אימה של העותרת מצדיקות לאפשר את יציאתה לרצועת עזה.

29. אין לכחד כי מקרהו של העותר נכנס בגדר הקריטריונים "הישנים", טרם הנחיית מפקד פיקוד דרום. אך כפי שהוסבר לעיל, בעת הנוכחית קיים חשש ביטחוני מוגבר מיציאתם של ישראלים לרצועת עזה, ובנסיבות אלו הוחלט כי אין עוד אפשרות להסתמך על הקריטריונים הקודמים במלואם.

כל זאת, עד אשר יוחלט על ידי הגורמים המוסמכים כי לאור שינוי הנסיבות, ניתן יהיה לבטל את הנחיית מפקד פיקוד הדרום - שהיא הנחיה זמנית באופייה - ולשוב למדיניות כפי שהייתה נוהגת ערב ההנחיה.

עניינם הפרטני של העותרים

30. העותרים צירפו לעתירתם את חליפת המכתבים שערכו בינם לבין גורמי המשיבים, עובר להגשת העתירה. בהקשר זה, אין מחלוקת בין העותרים לבין המשיבים באשר לעובדות העומדות ביסוד העתירה. זאת, תוך הבהרה מסוימת כי במהלך הטיפול בבקשה, התבקשו והתקבלו בפועל מהעותרת הסברים ומסמכים רפואיים נוספים, שהיו נחוצים לקבלת ההחלטה בעניינה, מכיוון שלא היה די במידע שנתקבל בתחילה עם הגשת הבקשה המקורית.

31. בצד הדברים האמורים, ולשם שלמות התמונה, המשיבים יבקשו לעדכן כי במסגרת הטיפול בבקשת העותרים להתיר את יציאתם מישראל לרצועת עזה, הועבר עניינם לבחינת גורמי הביטחון.

גורמי הביטחון נדרשו לעניינם של העותרים, ובתום הבחינה האמורה מסרו את עמדתם לגורמים המוסמכים במת"ק עזה, ולפיה אין בידיהם אינדיקציות פרטניות המלמדות על קיומה של מניעה קונקרטית ביחס ליציאת העותרים מישראל לרצועה.

עם זאת, וכפי שהובהר לעיל, אין בעמדה זו כדי לשנות מעמדתם הכללית של גורמי הביטחון בדבר התעצמות הסיכונים הביטחוניים הכרוכים בהתרת יציאתם של ישראלים אל שטחי הרצועה – עמדה המחייבת נקיטת צמצום נוסף על הצמצום המשתקף במסמך המדיניות.

32. בענייננו, וכפי שתואר בראשית הדברים, החלטתם של המשיבים היתה מלכתחילה להיעתר לבקשתה של העותרת לצאת לרצועת עזה לשם ביקור אמה החולה. זאת, משום שלגישת המשיבים הנסיבות ההומניטאריות במקרה דנן התקיימו בראש וראשונה בעניינה של העותרת, כמי שביקשה לבקר ולסעוד את אמה בימים האחרונים.

אכן, המשיבים אינם מתכחשים למורכבות האנושית הגלומה גם בעניינו של העותר, כבן-זוג המלווה של העותרת, אשר בימי שגרה "רגילים" ייתכן והיתה מותרת כניסתו לצד העותרת, כפי שגם נעשה בעבר. עם זאת, חשוב לזכור כי גם במסגרת מסמך המדיניות שקדם להנחיית מפקד פיקוד דרום, הרי שהקריטריונים שנקבעו במסמך המדיניות מגדירים את העותר כ"נלווה" בלבד, בניגוד לעניינה ההומניטארי המובהק של העותרת המשמש כעוגן ל"נלווים" להיתלות בו.

33. טרם חתימה, המשיבים ישובו וידגישו כי אין משמעה של הנחיית מפקד פיקוד דרום כי יציאת ישראלים לרצועת עזה נמנעת באופן קטגורי. עניינה של העותרת מוכיח כי ההיפך הוא הנכון. מנגד, קבלת טענתם של העותרים והתרת יציאתו של העותר לרצועת עזה יובילו – הן להלכה, הן למעשה – לביטול הנחיית מפקד פיקוד דרום ולהשבת המדיניות הקודמת תחתיה. תוצאה משפטית זו עומדת בניגוד לפסיקתו העקבית של בית המשפט הנכבד באשר לשיקול הדעת הרחב הגלום במדיניות בה עסקינן; והיא אף עומדת בניגוד לעמדה העדכנית של גורמי הביטחון בדבר הסכנה מוגברת הנשקפת בעת הנוכחית מיציאתם של ישראלים מישראל לרצועת עזה, וממנה - בתזרה.

34. אשר על כן, המשיבים יטענו כי דין העתירה להידחות.

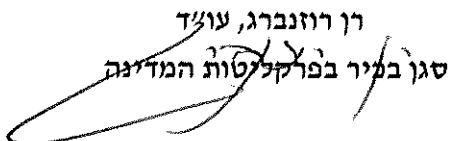
35. העובדות המפורטות בתגובה זו נתמכות בתצהירו של רס"ל אדהם סלמה, מפקד משרד ישראלים במת"ק עזה.

היום, ט' בטבת, תשע"ו

21 בדצמבר, 2015

רן רוזנברג, עו"ד

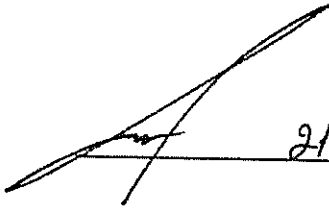
סגן במ"ר בפרקליטות המדינה

תצהיר

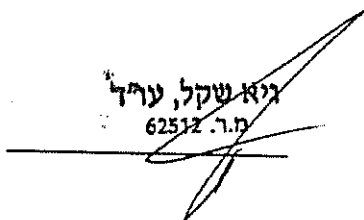
אני הח"מ, כ"ס אלפרט סלע, ת.ז. 203998232 מצהיר בזאת כלהלן:

1. אני משמש בתפקיד מפקד משטרת יסקול'ים במת"ק זכ
2. תצהירי זה ניתן לתמיכה בתגובה מטעם המשיבים בתיק בג"ץ 8656/15 (להלן – תגובת המשיבים).
3. העובדות המפורטות בתגובת המשיבים הן אמת למיטב ידיעתי ואמונת.
4. זה שמי, זו חתימתי ותוכן תצהירי אמת.

21/12/15

אישור

אני הח"מ, גיא שקל, עו"ד, מאשר בזה כי ביום 21/12/15 הופיע בפני כ"ס אלפרט סלע, ת.ז. 203998232, קמוכר לי אישיות ולאחר שהזהרתיו כי עליו לומר את האמת, שאם לא יעשה כן יהיה צפוי לעונשים הקבועים בחוק, חתם בפני על תצהירו.

גיא שקל, עו"ד
מ.ר. 62512